

זמני שבת קודש

הדלקת נרות	מוצאי שבת	רבנו תם
18:10	19:09	19:43
18:08	19:12	19:46
18:09	19:08	19:42

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

סליחה מהאחר

כולנו יודעים כיצד עברה עלינו השנה החולפת, כמה עוגמת נפש, צרות וייסורים היו מנת חלקנו, כיצד העולם כולו התערער, רבים וטובים מאחינו הלכו לעולמם בטרם עת, אחרים חלו ונחלשו מאוד, וכולנו חשנו את ההשפעה הנוראית של הנגיף - בחינוך ילדינו, בפרנסה שלנו, ובשיבוש השגרה הרגילה שלנו. ואנחנו גם יודעים, שביום הכיפורים הבעל"ט הספרים נפתחים מחדש, וניתנת לנו הזכות לפעול כמלאכי מעלה - כדי להשפיע על מה שייכתב ויחתם בהם לטובה ולברכה.

ולאחר שאנו מודעים למשמעות היום ועוצמת גורליותו לחיינו, ולאחר שאנו מבנים שביום הזה מכפר עלינו אבא שבשמים מכל חטאתינו - מכבס אותנו, מנקה אותנו, מצחצח את נשמתנו, אנו מבקשים שהוא ימחל לנו בשלמות, שהוא באמת יקהל כל כתם ורוב שדבק בנו, שבאמת נזכה לצאת מיום הכיפורים זכים וטהורים, פותחים דף חדש בשנה חדשה ומרעננת.

על אחת כמה וכמה אם מי שפגע בנו או עלב בנו - עשה את זה באופן כואב, באופן שנפגענו מאוד, שחשנו בזיון או עלבון צורב ונוראי, כי אז אדרבה ואדרבה: העלבון שעברנו, הכאב שבלבנו, המשקע שבנפשנו - הם העומדים לנו במקום ייסורים שהיו אמורים לבוא עלינו, ואז - כשאנו מוחלים מכל הלב על הפגיעה הזו, הרי שאנו נפטרים מהצורך להיענש בייסורים על העבירות שלנו, כי כבר נענשנו בעלבונות וגידופים כלפינו.

בתגלית זו האריך הרה"ק בעל ה'נועים מגדים' זי"ע בפרשת אמור, עד כמה מחילה אמיתית, שיש בה גם שכחה ומחיקה של העלבון והכאב, הגידוף והצער, היא מחילה שמייצרת 'זיכוי' במערכת השמימית, ואז נחשכים מהיהודי המוחל אינסוף צרות וייסורים שהיו אמורים לעבור עליו חלילה בשל עוונותיו, כי הוא כבר 'הזדכה' בעלבונות שספג, ובצער שעבר עליו אז, וממילא עוונותיו נמחלים לחלוטין, נשכחים ואובדים, בלי שום צער או כאב נוסף.

(הרב אשר קובלסקי)

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה והמוסדות

דף חדש עם בורא עולם

יום הכיפורים זה לא יום צום רגיל אלא יום שמתחילים הכל מחדש

יום הכיפורים, לאחר יום הקדוש שמכפר בעיצומו של יום לשבים, יום של רחמים שאין כמוהו, והחתימה היא בדקות האחרונות לפני השקיעה, כי הקב"ה נותן לנו את כל ההזדמנות לתקן, ובלבד שנעשה תשובה. ויותר מזה, כתוב בזוהר שיש בשמים היכל רחמים ורצון גדול מאד שהוא סגור בכל השנה והוא נפתח רק בעת הנעילה. לכן בעת נעילה קורעים את השמים, בוכים ומתחננים ועושים תשובה. איזה אבא גדול יש לנו! כמה אוהב אותנו! נותן לנו את כל האפשרויות לזכות לחתימה טובה.

תכלית הימים הנוראים יום הכיפורים, ותכלית יום הכיפורים - שעת הנעילה. אין יום גדול כיום כיפור, יום שאדם נכנס למעיין של טהרה, וכולו מזדכך לפני הבורא עולם. נתאר לעצמינו אדם שלא התקלח במשך שנה שלמה, הוא עובד במוסך כולו מסריח מטונף, ופתאום נתנו לו להתקלח - הוא מסתער על המים, כמה הוא שמח. שנה שלמה התלכלכו בעון ועבירה, והנה מגיע יום של טהרה ונקיון כמה צריכים לשמוח ולרקוד!

ולכן בערב יום הכיפורים מברכים 'שהחינו וקימנו והגיענו לזמן הזה'. אבל דא עקא, שכל השמחה היא למי שעושה תשובה אבל מי שלא עושה תשובה בימים אלו אין ערך לשמוח. כיפור מכפר לשבים ואינו מכפר לשאינם שבים.

כמה לשון הרע דברנו, כמה פגענו באחרים ביודעין ובלא יודעין, כמה פגענו באשה, כמה פגענו בהורים. כמה צריך לבקש מחילה מההורים, מהאשה, מהשכנים התלמידים והחברים. צריך לנצל את היום הזה לתפילה ולחשבון נפש לתיקון המעשים ולהחלטות ברורות יחד עם היודיו. אדם שבא לבית כנסת וצם ויושב כל התפילה ולא מתעורר מפסיד המון ממעלת יום הכיפורים.

יום אדיר הוא יום הכיפורים, הוא יום שאסור להפסיד את מעלתו, צריך לנצל את היום הזה ולא לאבד אותו. זה לא יום שצמים - חוזרים הביתה וממשיכים הלאה כמו שהיינו, אלא זה יום שעושים מהפך, יום שמפשפשים במעשים, יום שהופכים ופותחים דף חדש עם הבורא עולם!

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

זכינו לעבור את ראש השנה לחיים טובים ולשלום, וה' יתברך יזכה את כל כלל ישראל לחיים טובים ולשלום ובשורות טובות. אמנם, אם לפני ר"ה פחדנו, היום צריך לפחד יותר. הרי ביום ר"ה יתבונן וביום צום כיפור יחתמון. הכתיבה כבר היתה, וכל אחד צריך לפחד מי יודע אולי כבר נכתב עלי ח"ו משהו לא טוב. לפני הכתיבה היה יותר קל, עוד אין כתיבה אפשר לתקן יותר בתשובה ובמעשים טובים בדמעות ובצדקות ותפילות. אבל לאחר שכבר יש כתיבה, כבר נכתב גזר הדין, יותר קשה לערער ולשנות את זה בחתימה.

ובגלל שזה יותר קשה, נתן לנו ה' באהבתו אותנו עשרה ימים של תשובה שהם ימי רצון יותר מכל השנה, יותר מאלול, הבורא עולם יורד אלינו בימים האלו, הוא אבא שלנו ורוצה להטיב לנו, נותן לנו ימי רצון אדירים גדולים מאד, כדי שנוכל לשנות את הגזר הדין. כי לאחר יום כיפור, יש חתימה ואז כמעט אי אפשר לשנות את הדין, לכן נתן לנו ה' בחסדו ימים קדושים אלו של עשרת ימי תשובה שהם ימי רצון מיוחדים כדי שנתקן מעשינו ונשוב בתשובה שלמה ונזכה לחיים נצחיים ולחיים ארוכים ורוב שלום ובשורות טובות.

והקב"ה ברוב חסדיו הגדיל עוד חסדו עימנו ונתן לנו את יום הכיפורים שהוא יום שכולו רחמים ושפע מעיין של הטבה, ולקראת סוף הדין עת החתימה נתן לנו את הנעילה שהיא עת רצון שאין כמוה בעולם.

ולא עזב ה' חסדו עם עבדיו, וגם לאחר החתימה שכבר הדין קשה מאד, נתן לנו את יום הושענא רבה שעדיין הפתקים לא נשלחו, וביום זה אפשר גם כן לתקן בקושי רב. הושענא נא נ"א גימטריא 51 ימים שמחודש אלול שביום זה אפשר להושיע גם מה שלא עשינו כל הימים האלו. ולכן לומדים כל הלילה ואומרים תיקון כדי לקרוע גזר הדין ולהמתיק את הדינים שהכל יתהפך לטובה.

ה' נתן לנו שלושים יום לחזור בתשובה - חודש אלול, זה הרבה מאד. הקב"ה היה יכול לומר בר"ה תהיה כתיבה וגם חתימה. אבל הקב"ה בחסדיו אמר לא, בר"ה תהיה רק כתיבה, ועדיין אפשר לתקן, עדיין הדבר לא חתום ומוחלט. ונתן לנו עשרת ימי תשובה ימי רצון גדולים מאד יותר מאלול ועדיין לא סר חסדו מאיתנו, ולא נעשית החתימה בתחילת יום הכיפורים אלא בסוף

זכות החיזוק והקריאה בעלון

לעילוי נשמת שלמה בן ג'ון ג'ון, סגלית בת חנה, חן בן חיה, יואב בן חנה

להצלחת אסף בן חיה, רועי בן דינה, אלעד בן עמה, אלדד בן ירדנה

לרפואת מורנו ורבנו הרב דניאל זר בן רבקה, צורי בן רחל, יהושע בן גאולה

לזש"ק בנימין בן חסיה, אלדד בן חוה, ספיר בת עליזה, לילך בת עליזה

גם אתם רוצים להקדיש זכות של אלפי עלונים להצלחה, לרפואה, לזש"ק או לעילוי נשמת יקירכם?

התקשרו עכשיו:

03-61-50-203

סיפור לשבת

הרב צבי נקר

עולם הפוך ראיתי

ממנו? הסקרנות הרגה אותי. הכנסתי את ידי לאחד הדליים כדי להרים פתק אחד. רק אחד. כדי לקרוא ולדעת מה מבקשים מאדמו"ר זקן שנח על משכבו כבר עשרות בשנים.

חברים וידידים, חתן וכלה, שמונה שנים אני סוחב פתק זה בארנקי ועכשיו ברשותכם אקרא מה כתוב בו.

שמיל החשמלאי הוציא ארנקו ושלף משם פתק צהבהב מקופל והחל לקרוא.

לכבוד האדמו"ר הזקן. אמרו לי שיש לך קשרים עם בורא עולם ומה שמבקשים ממך ביום האזכרה אתה דואג שזה יתקיים. אני בחור פשוט מיישראל ויש לי בקשה קטנה. אני מכיר נערה טובת לב אחת שקוראים לה מיכל. אנא עשה לי טובה, דבר עם בורא עולם שישכנע את מיכל להתחתן איתי. על החתום איתן מקיבוץ טללי שחה עד כאן.

"אני לא מדבר עם אנשים מתים עניתי לה, אז רוחמ'ה הוציאה עט ונייר מן התיק והתחילה לרשום..."

איתן ומיכל מזל טוב לכם, קרא בקול ניחר הדוד שמיל החשמלאי. הפתק הזה שבידי נכתב ע"י איתן חתננו היקר לפני עשר שנים, כשהוא היה בן שבע עשרה וחצי טרם גיוסו לצה"ל. והיום אני בחופה שלו. היום עיני רואות מה כחו של אדמו"ר זקן לעשות ולפעול. אתם מבינים, מתוך אלפי פתקים הרמתי דווקא את הפתק של אחייני החביב ושמרתיו כאוצר יקר. נכון שמיל הוא לא דתי גדול, גם קטן הוא לא, אבל שמיל אומר לכם, איתן ומיכל אתם לא רק זוג משמים, אתם זוג מן הפתקים.

החתן איתן רץ לעבר שמיל והביט בפתק. 'אני בהלם, אני לא מאמין, רק עיוור לא יודה שיש כאן השגחה עליונה. אני בכלל שכחתי מן הפתק הזה. איך הרמת אותו מבין אלפי הפתקים?'

כן, מוזמנים יקרים, איתן שכח מהפתק, מהאדמו"ר ומהבקשה. אבל השכינה הקדושה שאפפה את חופת הזוג- ליטפה את תלוליו ושלחה לו תזכורת. שבועיים אחר כך איתן ומיכל נסעו לפולין.

איתן נישק את המצבה ואמר: "כבוד האדמו"ר, מיכל ואני נרעשים ונרגשים. תודה על תפילתך, ואנחנו מבטיחים לך כבוד הרבה, להקים בית יהודי כשר למהדרין מחוץ לקיבוץ".

על חלקו האחורי של הפתק הצהבהב המקומט והישן כתבה מיכל ביד רועדת את המילים הבאות: 'תפלל עלינו אדמו"ר יקר שנצליח בדרכנו החדשה'. היא תחבה אותו עמוק עמוק לתוך חריץ נסתה, שאף איכר פולני לא יצליח לשלפו, לעולם.

נפטרו מזמן, אבל הרגשתי צורך עמוק לקיים צוואה בלתי כתובה שלהם, לדעת מאין הם באו. אשתי רוחמ'ה סירבה. נופש לא עושים באושוויץ, היא טענה כלפי. אבל מסע השיכנועים שלי עשה את שלו, נסענו עם משלחת של בני נוער לסייר באתרי השכול והזוועות של העם היהודי.

"לא היה לי קל. הורי אף פעם לא סיפרו ולא דיברו. אבל גדרות התיל, ערימות הנעליים והמשרפות דיברו גם דיברו. ביום השלישי למסע, החלטנו רוחמ'ה ואני, לנסוע לעיירה ציורית קטנה בפולין, שם היה מחנה השמדה קטן ולא מפורסם. אבא היה שם אסיר במשך ארבע שנים. סובבנו בין המבנים והסככות ומחינו דמעה. לפתע הבחנתי ברב יהודי כבן שמונים וחמש לבוש בבגד חסידי, שנע במהירות לעברנו.

אתם יהודים מיישראל? הוא שאל. כן, ענינו לו.

היום זה היארצייט- יום האזכרה- של האדמו"ר שלי זצ"ל. הקבר שלו, הציון, נמצא שמונה ק"מ צפונה מכאן. סעו לשם, כתבו פתק ובו בקשה ותראו ניסים ונפלאות. האמינו לי, מי שפקד את הציון ביום האזכרה, וכתב בקשה והניח על אחד הסדקים, קיבל מבוקשו... כך אמר לנו החסיד השישי.

נו, אני דתי מאוד קטן, ורציתי שיעזוב אותנו לנפשנו, אבל רוחמ'ה פתאום נחה עליה רוח הקודש, והיא לחצה עלי, שמיל, שמיל, בוא ניסע לאדמו"ר נכנעתי.

הגענו לקבר והבחנו בעשרות חסידים מתפללים ומתנועעים. רציתי ללכת, אבל רוחמ'ה לחצה, שמיל תכתוב פתק. איזה פתק. אני לא מדבר עם אנשים מתים עניתי לה. תכתבי את. אז רוחמ'ה הוציאה עט ונייר מן התיק שלה והתחילה לרשום בקשה. אין לי מושג מה היא רשמה, אנחנו לא חסר לנו כלום בקיבוץ. בינתיים החסידים עלו לטנדרים שלהם ונסעו. התקרבותי לקבר, רוחמ'ה חיפשה חריץ ותחבה לתוכו את הפתק. לפתע, משומקום, הגיח איכר פולני משופם ענק מימדים ובידיו שני דליים. הוא הניחם סמוך לקבר והחל לאסוף פתקים מבין החרכים והסדקים, לוקח ומכניסם לדלי. אלפי אלפי פתקים דוחס אותם בכפות ידיו.

"הלן, מיסטר, מה אתה עושה עם הפתקים האלה? למה אתה אוספם? שאלתי. האיכר הפולני ענה לי באנגלית עילגת שפעם בשנה הוא מנקה את הקבר אוסף את הפתקים ושורפם בחצורו.

הייתי המום, סיפר שמיל, אלפי יהודים מכל העולם פוקדים את המקום וכותבים בקשות לאיזה אדמו"ר שמת מזמן, מה הם כותבים לו? מה הם מבקשים

בעולם החופשי המודרני אוהבים חידושים והמצאות, לא נחים לרגע. העתיק הישן והטוב, מפנה את מקומו לעדכני, לחדשני, למפתיע. הבורות ריקים, ואין בהם מים, אז צריך להמציא ריגושים, יוזמות מפתיעות. כך למשל מאוד מקורי להגיש את הקינוח לפני הסעודה... ובאיבחה אחת אתה מקפיץ את הסעודה הבשרית לרמה של קינוח. מהפכים יוצרות בתקווה שזה יצליח, יסחוף, יביא להתמוגגות.

ועכשיו לחתונה בקיבוץ.

ובכן חברים יקרים, החתונות בקיבוץ תפשו לעצמם סגנון חדש לגמרי. מעתה, רישמו לפניכם, החופה נדחת לסוף, החופה היא שחותמת את האירוע. ולפניה? לפני רבתי הנכבדים, ריקודים ומחולות, מטעמים ומגדנות, מוסיקה רועשת עד השעות הקטנות של הלילה. וממש סמוך לטכס הקידושין, נותנים מירוח של עשר דקות, רבע שעה, לברכות ואיחולים.

מי ומי המברכים?

מזכיר המשק למשל, יו"ר ועדת תרבות, לפעמים סבתא מרוגשת, לעיתים הדוור של הקיבוץ. תלוי מי ומי הנישאים ובמה הם עוסקים, חושבים, עושים ויוצרים, ותלוי גם לאן נושבת הרוח התרבותית שלהם.

הנה למדנו שיעור קצר כיצד מתרחשת לה חתונה בקיבוץ ממוצע, וברשותכם אני מקפיץ אתכם לחתונה בקיבוץ "טללי שחר" לדקות המרטיטות שבהן מברכים את החתן והכלה, טרם יכנסו לחופה. השעה אחת אחרי חצות.

אז אחרי שמזכיר המשק גרשון הקריא איחול מן הכתוב, וסוגיה מהמכבסה סיפרה כמה הכלה חרוצה, ושרגא מן הרפת עידכן עד כמה חתן מסור ונאמן לפרות, נתקבל איתות מהדוד של החתן, הלא הוא מיודענו שמיל החשמלאי של הקיבוץ. הו, הו, נשמעה נהמת פליאה מן הקהל. שמיל החשמלאי לא מוכר כדבר גדול, ההיפך להוציא ממנו "בוקר טוב" זה כמו להוציא שאור מן העיסה, או סבון מהכביסה היבשה.

במכנס קצר כשסנדלים לרגליו, ניגש שמיל למיקרופון וביקש לשאת נאום. השקט חילחל עמוק עד לממטרות המדשאה. שמיל מדבר, סצינה מחודשת בנוף הקיבוצי לעילא ולעילא.

וישא משלו ר' שמיל ויאמר: "קהל יקר אני נואם קטן מאוד, וגם דתי קטן מאוד. שלושים שנה חשמלאי כאן ורק השלטרים וארונות החשמל שמעו אותי מזמזם כמה שירי לכת. אבל הפעם, אני חש צורך עמוק לספר לכם סיפור שמתאים יותר לרבנים ולדרשנים ולא לחשמלאים בקיבוץ. לפני שמונה שנים החלטתי לנסוע למחנות ההשמדה בפולין. אתם יודעים, אני בן להורים ניצולי שואה. הוריי

פינת ההלכה הרב יגון חורי

הלכות יום כיפור

- א.** לקראת יום כיפור מבקשים סליחה מאלו שנפגעו מאתנו, במיוחד מהקרובים (הורים, אשה, ילדים וכן בעבודה) ולקבל להשתדל שלא לצער יותר אף אדם.
- ב.** מי שסולח לחבריו בקלות ובשמחה, סולחים לו באותו אופן, מידה כנגד מידה.
- ג.** צריך לפייס גם אם זה כרוך במאמץ, עד שהנפגע יתפייס, אם לא סלח בפעם ראשונה, צריך לנסות פעמיים נוספות, ולהעזר לצורך בכך בחברים אם צריך ואח"כ ילך בעצמו ויבקש ממנו סליחה. והכל לפי הענין.
- ד.** מי שלא התפייס למרות זאת, לא חייבים להמשיך לפייס אותו, אלא אם כן הוא רבו של הפוגע.

ערב יום כיפור

- א.** בערב יום כיפור (יום שישי) נוהגים לשחוט לכפרות תרנגול לזכר לכל אחד מבני הבית הזכרים, ותרנגולת לכל אחת מבני הבית הנקבות. (חזון עובדיה עמ' רכב)
- ב.** מנהגינו לומר בעת שמשבב התרנגול או התרנגולת סביב לראש המתכפר, זו חליפתו זו תמורתו זו כפרתו. וכשבעל הבית מסבב התרנגול סביב לראשו, אומר: זו חליפתי זו תמורתי זו כפרתי. (חזו"ע עמ' רכה)
- ג.** למעוברת לוקחין ב' תרנגולות אחת לה ואחת לעובר אם הוא נקבה, אבל אם העובר זכר לוקחים כנגדו תרנגול זכר, ואם אין ידו משגת כל כך די לו בתרנגולת אחת למעוברת. ומכל מקום טוב לעשות גם עבור העובה ואומרים זאת חליפתכם וכו'. (חזו"ע עמ' רכו)

- ד.** חובה קדושה להזהר מאד שלא לשחוט אלא אצל שוחט ירא שמים מרבים ומומחה, וזהיר היטב בבדיקות הסכין לפני השחיטה ואחריה כדת. (חזו"ע עמ' רכו)
- ה.** היום הרבה נוהגים לעשות כפרות עם כסף.
- ו.** טוב לפזר מעות לצדקה בערב יום הכיפורים. (ילקו"י עמ' תקפג)
- ז.** פורסים מפה יפה על השלחן כמו בשבת, ונותנים עליה ספרי קודש.
- ח.** מומלץ להקפיד למלא את מאגרי הנוזלים בגוף על ידי שתיית כוס מים בכל חצי שעה-שעה, יומיים לפני הצום. וכן מומלץ לאכול ענבים, אבטיח ומלון. כמו כן עדיף למעט במאכלים מצמיאים (מלוחים, משומרים וחריפים למיניהם).
- ט.** המצטער הרבה בתענית רשאי ליטול כדור הנקרא קלי-צום. (חזו"ע עמ' רנו)
- י.** מצוה להרבות באכילה בערב יום כיפור, ויש במצוה זו ביטוי לאהבת הקב"ה אותנו, שצונו להתענות רק יום אחד בשנה כדי לכפר על עוונותינו, ומרוב דאגתו לנו, צוה שנאכל ונשתה לפני הצום, כדי שנוכל לסבול את הצום ולא יארע לנו ממנו שום נזק. עם זאת, חשוב לזכור שיש לאכול מאכלים קלים לעיכול ולא מאכלים שמתעכלים בכבדות.

- יא.** גם הנשים חייבות במצות אכילה ושתייה בערב יום הכיפורים. (חזו"ע עמ' רלא)
- יב.** גם חולה שאינו מתענה ביום הכיפורים, מחשש סכנה לחייו, צריך לאכול בערב יום הכיפורים, משום תעניתו בלילה לשעות. (ילקו"י עמ' תקפא)
- יג.** בסעודה מפסקת יש נוהגים לטבל פרוסת המוציא בדבש או בסוכה ומכלל מקום נכון להביא מלח על השלחן. (חזו"ע עמ' רנב)
- יד.** יכוון שעושה בסעודה זו נחת רוח גדול לבורא יתברך שמו.
- טו.** החכם עיניו בראשו שלא למלא בטנו מאכילה גסה שבועדי אחר כמה שעות יתחרט בעצמו כי זיק לו, וגם יבוא לידי ביטול תפילה, וגם יכול לגרום לתחושה מוגברת של רעב וצמא במהלך הצום.
- טז.** מדליקים בערב יום כיפור נר נוסף בשביל נר ההבדלה של מוצאי יום כיפור ולכן ידליק בנוסף נר נשמה של 24 שעות כדי לקחת ממנו להבדלה.
- יז.** אישה לא תברך ברכת שהחיינו עם הדלקת נרות של יום הכיפורים אלא בסוף ההדלקה כולה לאחר שתחלוץ מנעליה, כי בברכת שהחיינו מקבלת עליה קדושת יום הכיפורים, ואסורה בכל חמשה עיניו. (חזו"ע עמ' רנו)
- יח.** יש נוהגים לומר אזכרה למתים, וקרוביהם נודרים לצדקה לעילוי נשמתם, כי אף המתים צריכים כפרה. (חזו"ע עמ' רסח)
- יט.** מעת שאדם נעשה חלש מעיניו הצום יכניס שמחה עצומה בליבו על קיום מצוות עשה מן התורה שמקיים בעיניו זה, ובכל שעה שיתגדל ויתווסף אצלו העניו – כן גודל השכר מבוראו יתברך שמו. (יסוד ושושן העבודה)

חמשת העיניים

- א.** נשים בהריון ונשים מניקות חייבות לצום.

ב. נשים עם סיבוכי הריון, וכן מניקה שיש לה חשש למחסור בחלב ישאלו רב איך לנהוג בצום (עם חוות דעת רפואית).

ג. מעוברת ברגע שיש לה צירי לידה, צריכה להתחיל לשתות שלא תיכנס ללידה במצב של חוסר נוזלים. ועדיף לתת לה משקה שמזין את הגוף, כגון חלב או מיץ ענבים. וכן אם מרגישה שהיא צריכה לאכול אוכל, אפילו הרופא אומר שאינה צריכה לאכול, תאכל, ותבא עליה ברכה. (ילקו"י תשמ)

ד. יולדת שיושבת על המשבר עם חבלי לידה, יכולים לתת לה לאכול ולשתות פחות פחות מכשעור כדי שתתחזק ותוכל לסבול חבלי לידה.

ה. יולדת תוך 72 שעות מעת לעת משעת גמר לידתה לא תתענה כלל, ואפילו אמרה אני יכולה לצום, ואפילו גם הרופא מאשר זאת, אסור לה להתענות. לאחר מכן מעת לעת עד שבעה ימים, אם אמרה בפירוש שאינה צריכה לאכול, מותר לה להתענות, ואם לא אמרה, מאכילים אותה ביום הכפורים, מכאן ואילך הרי ככל אדם. (חזו"ע עמ' רצ)

ו. חולה שהצום עלול לסכן את חייו פטור מהצום ויאכל את כמות האוכל או השתיה שתוציא אותו מספק סכנה. ולכן יש להתארגן מבעוד מועד לקבל חוות דעת רפואית ועם זה לשאול רב איך להתנהג בצום.

ז. וכן מי שנוטל תרופות באופן קבוע ישאל את הרופא איך לנהוג בנטילת התרופות ועם תשובת הרופא יפנה לרב.

ח. כשברור לנו שאין צורך באכילה או בשתיית כמות גדולה בבת אחת, מאכילים או משקים את החולה לשיעוריו, וכדלהלן:

א. יאכל פרוסה במשקל של עד 30 גרם עם הממרח, (צריך להכין מראש מערב יום כיפור ואם לא הכין רשאי לבדוק במשקל מכני ביום כיפור) ימתין עשר דקות מתחילת האכילה, דהיינו שאם התחיל לאכול בבוקר בשעה שמונה, יש לו להמתין עד שעה שמונה ועשר דקות, ויאכל פרוסה נוספת כנ"ל עד שיאכל את הכמות שהוא חייב לאכול.

ב. חולה או יולדת שאוכלים ביום הכפורים. אם אוכלים פת יותר מ- 27 גרם נוטלים ידיים כרגיל עד הזרוע, אך ללא ברכה. ואם אכלו פרוסת פת שמשקלה למעלה מ- 27 גרם תוך 7 דקות בערך, מברכים ברכת המזון, ומוסיפים 'יעלה ויבוא' ואומרים ביום הכיפורים הזה ביום סליחת העון הזה, ואם שכחו אינם חוזרים. (חזו"ע עמ' שח).

ג. חולה שלא חייב לשתות כמות גדולה בבת אחת – שותה כמות קטנה מ- 40 גרם, ומן הדין די בשתייה כדי שיעור שתיית רביעית לאדם בינוני, אבל אם אפשר טוב לשתות בין שתייה לשתיה כדי אכילת פרס, דהיינו כתשע דקות, ושותה שוב כמות של עד 40 גרם, וכך עד שישתה את הכמות שהוא חייב לשתות. (צריך לבדוק מערב החג ומי שלא שקל או מדד יכול לשקול ולמדוד גם בחג). (חזו"ע עמ' רצו)

ד. בין אכילה לשתיה אין צורך להמתין.

ה. חולה, שעל פי רופא חייב לשתות ביום הכפורים, אך אינו זקוק לאכילה, מותר בשתייה ואסור באכילה.

ו. אם אמרו הרופאים שצריך החולה לאכול ולשתות כהרגל, מאכילים ומשקים אותו כל צרכו. (חזו"ע עמ' רצט)

ז. אסור לרחוץ ביום הכפורים בין בחמין בין בצונן, ואפילו להושיט אצבעו במים אסור, אבל מי שנתלכלך גופו בטיט או בטינוף, או שנטף דם מחוטמו, מותר לרוחצו. שכיון שאינו מתכוין לרחיצה של תענוג, מותר, ורק יזהר שלא ירחץ אלא במקום המטונף בלבד.

ח. אסור ביום כיפור לנעול נעלי עור, אלא נועלים נעלי בד או גומי. (חזו"ע שם)

ט. גם קטנים הפטורים מהצום לא נועלים נעלי עור ואין לרחוץ ולסוך אותם.

י. בבוקר כשקם משנתו נוטל ידיים ג' פעמים, כי אין כונתו אלא להעביר רוח רעה מעל ידיו, אך יזהר שלא יטול אלא עד סוף קשרי אצבעותיו. וכן הנכנס לבית הכסא לעשיית צרכיו, מותר לרחוץ עד סוף קשרי אצבעותיו, שלש פעמים בסירוגין. (חזו"ע עמ' שיא)

יא. לא שוטפים פנים – מנקים רק את העיניים עם אצבעות לחות קצת מהנטיילה.

יב. התינוקות מותר לרוחצם וסוכם ביום הכיפורים. ובזמן הזה נהגו להחמיר אמנם אם נתלכלך התינוק בטיט או בצואה, מותר לרחצו ע"י ישראל גדול. (חזו"ע עמ' שמ-שמא)

יג. אסור לסוך אפילו מקצת גופו. אבל חולה או מי שיש לו חטטים בראשו, מותר מפני שאינו עושה לתענוג. והיינו במקום שנוהגים לסוך בחול בכיוצא בזה. (חזו"ע עמ' שיג)

מוצאי כיפור

א. אין מברכים "בורא מאורי האש", אלא רק על אש ששבת (שהיה דלוק מערב יום הכיפורים), ולא על אש שהוציאהו עתה על ידי גפרור וכיוצא בזה. (חזו"ע עמ' שעה)

ב. אשה שבעלה מאחר לבוא מבית הכנסת, יכולה להבדיל בעצמה ולטעום מן היין, ולאכול מיד. (חזו"ע עמ' שפז)

רגע חושבים

הרב יעקב ישראל לוגאסי

אל תתיאש - תמשיך להתפלל!

מלהתאמץ להתבונן מי הוא סיבת כל הסיבות, ומי הוא בעל הכוחות כולם, די לו לאדם להטמין ראשו בד' אמותיו ולהסתפק בפתרון חידת העולם ולתלותו בכוחות הטבעיים והמקרים הגם שאין בהם שום היגיון ושכל, האדם עצלן מלחשוב ולהעמיק.

וביותר, שכן נמצא אדם זה בין רבבות בני אדם שכמוהו עצלים מלהעמיק בפתרון חידת העולם, ובכך מעמיק ראשו באדמה ביתר עומק ואולי מגיע עד עומק התהום, סותם ואוטם את שכלו, דן בשטחיות אווילית את אירועי החיים, ובכך חי את חייו בשקר עצמי, נסחף בשקר העולם, הפתרון היחיד לכך, שיעוררוהו מן השמיים, ויאלצוהו לפקוח את עיניו, לשחרר את סתימת מעיינות שכלו, ולהתבונן בכוח המניע את גלגל העולם, מקריו וטבעיו.

כאשר נחשך על האדם עולמו, בעוני ובמחסור, בחולי ובדאגה, בפחד ובחרדה, בבדידות ובדיכאון, באכזבה ובמפח נפש, ואין לאל ידו, ולא לאף שום גורם בעולם להושיעו, או אז נאלץ הוא להשתמש בשכלו שהיה רדום עד עתה, ובהחלט אפשר לומר שרק מכאן ואילך נחשב הוא ל"חי", לאדם מנוצל ותכליתי.

למאמרים נוספים של דניאל אליהו גרמן
בקרו באתר ישיבת אור דוד

אשרי מי שה' חפץ בו ומקרבו אליו, בכך שמאלצו להשתמש במידה הנפלאה הזו של הביטחון, ואומנם עולה לו זה במחיר יקר, קשיים וניסיונות בחיים המצריכים הפעלת "אנרגיה" רבה לצורך ביטחונו בה', אולם שווה הדבר, שווה לשלם מחיר של קשיים המצריכים התמודדויות מפרכות המאלצות להיתלות, לקוות ולבטוח בה', שכן כאשר החיים זורמים מבלי קשיים והתמודדויות אין צורך בהפעלת "אנרגיה" לביטחון בה', כשהחיים מנוהלים בדרך סיבות ומקרים מבלי קשיים אסון כבד יכול לנחות על האדם, שכן במצב כזה לא ימצא את כוח אמונתו וביטחונו בה' הטמון בו, ללא אתגרים המחייבים ומכריחים להפעיל את האמונה וביטחון הטמונים באדם ירדמו אותן כוחות באדם, יעלו אבק וחלודה אחר שאין לו שימוש מתמיד בהם.

את האמונה צריך למשמש, לחדש, לרענן, מפני שני אויבים גדולים העומדים לטשטש ולהעלים את האמונה מהאדם. האויב הגדול הראשון הוא אופן טבע העולם בכללותו שכולו מורכב ופועל בדרך סיבות וגורמים, טבעים ומקרים, העולם בנוי באופן שהינו מסתיר ומסגיר את השגחת ה', כך ברא הבורא את עולמו באופן מפליא שכזה, ויסתיר ויסגיר את בעליו ואף יתכחש ויתנכר לו.

האויב השני של האמונה זהו טבע האדם, שהינו עצל בטבעו

רוצים שנה טובה ומבורכת?

בכל ערב יום כיפור עורך הרב"ג דניאל זר שליט"א
פדיון נפש לשנה טובה ומבורכת!
בכח הפדיון לבטל גזרות רעות ולהשפיע על האדם
ישועות גדולות!

